

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/28, p. 577-592

DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12426>

ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY

Article Info/Makale Bilgisi

Referees/Hakemler: Prof. Dr. Tunay BİLGİN –
Doç. Dr. Dilek ÇAĞIRGAN GÜLTEN

This article was checked by iThenticate.

ÖĞRETMEN ADAYLARININ BAKIŞ AÇISINDAN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNİN SORUNLARI VE BU SORUNLARA YÖNELİK ÇÖZÜM ÖNERİLERİ*

*Furkan ÖZDEMİR** - Abdullah KAPLAN****

ÖZET

Eğitim, bireyin doğumu ile başlayan ve tüm hayatı boyunca devam eden bir süreçtir. Çalışmanın amacı öğretmen adaylarının Türk Eğitim Sistemi sorunlarına ilişkin görüşlerini değerlendirmektir. Bu çalışma öğretmen adaylarının bakış açısından Türk Eğitim Sisteminin öncelikli sorunlarını belirlemek ve çözüm yollarını üretmek açısından önemlidir. Çalışma grubunu Atatürk Üniversitesi İlköğretim Matematik Öğretmenliği bölümünde okuyan ve Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi dersini almış olan 68 matematik öğretmen adayı oluşturmaktadır. Çalışma grubu seçiminde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılarak seçilmiştir. Çünkü ölçüt örnekleme yönteminde gözlem birimleri belli niteliklere sahip kişiler, nesnelere ya da durumlardan oluşturulabilir. Çalışmada nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Çalışma için en uygun nitel araştırma deseninin ise olgubilim olduğu düşünülmüştür. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan "Türk Eğitim Sistemine Yönelik Görüş Formu (TESYGF)" yardımıyla toplanmıştır. Elde edilen veriler içerik analiz tekniği kullanılarak çözümlenmiştir. Çalışma sonuçlarına göre öğretmen adayları Türk Eğitim Sisteminin sorunlarını çoğunlukla; sürekli değişen eğitim sistemi, ezberci eğitim, altyapı eksikliği, öğretmenlerin yetiştirilmesi ve eğitimi sorunu olarak görüş belirtmişlerdir. Çözüm yolu olarak ise öğretmen adayları çoğunlukla; öğretmenlerin yetiştirilmesinde düzenlemeler yapılmalı, uygulamaya yönelik eğitim yapılmalı, ezbercilikten kaçınılmalı, eğitim sistemi sürekli değişmemeli ve liyakat sağlanmalı olarak görüş belirtmişlerdir. Ayrıca, çalışmadan elde edilen sonuçlar ilgili alan yazındaki mevcut

* Bu çalışma 27-29 Nisan 2017 tarihleri arasında düzenlenen VII. International Congress of Research in Education adlı bilimsel toplantıda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

** Arş. Gör. Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Matematik Eğitimi ABD, El-mek: f.ozdemir@atauni.edu.tr

*** Prof. Dr. Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Matematik Eğitimi ABD, El-mek: akaplan@atauni.edu.tr

araştırmalarla karşılaştırılarak tartışılmış ve konu ile ilgilenen araştırmacılara öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Türk Eğitim Sistemi, öğretmen adayları.

PROBLEMS OF TURKISH EDUCATION SYSTEM AND SOLUTION PROPOSALS FOR THESE PROBLEMS ACCORDING TO THE PERSPECTIVE OF PROSPECTIVE TEACHERS'

ABSTRACT

Education is a process that starts with the birth of the individual and continues throughout the whole life. The aim of the study is to evaluate the opinions of the prospective teachers according to the problems of the Turkish Education System. This study is important from the standpoint of prospective teachers in determining the priority problems of the Turkish Education System and producing solutions. The working group constitutes 68 prospective teachers who have attended Atatürk University Primary Mathematics Teaching Department and have taken the Turkish Education System and School Administration course. The study group was selected by using the sampling method of the purposeful sampling method. Because in the criterion sampling method, the units of observation can be formed by persons, objects or situations with certain qualities. Qualitative research approach has been adopted in the study. The most appropriate qualitative research design for the study was thought to be the case study. Data were collected with "Opinion Form for Turkish Education System (OFTES)" prepared by the researchers. The obtained data were analyzed using content analysis technique. According to the results of the study, prospective teachers mostly have problems of *Turkish Education System*; constantly changing education system, mischief education, lack of infrastructure and training of teachers. As a solution way, prospective teachers are mostly; teachers should be educated in order to be educated, should be educated to practice, should be avoided memorization, education system is constantly changing and merit provided. In addition, the results obtained with study were compared and discussed with the existing researches in the literature. Suggestions were given to researchers interested in the subject.

STRUCTURED ABSTRACT

Introduction

Education is a process that begins with the birth of the individual and continues throughout the whole life. Through education, individuals are adapting to life in their daily lives. People are communicating with themselves and their surroundings throughout their lives (Özpinar ve Arslan, 2017). Education is at the core of all daily life activities such as communication, behavior, and shopping. This is the primary goal of education. The basic aim of the education is to have the competence of the individual to adapt to life and to find a place in the society. In general,

Turkish Studies

the purpose of education varies according to the cultural, political and economic situation of the societies, together with the development of individuals' personal skills, personal abilities, economic competences, and the fulfillment of citizenship tasks against the collective (Oğuzkan, 1984).

Education has a crucial place in the development and continuity of communities. The social, economic, academic, political and global developments of each country in the world, as well as the societal development of the community, are directly related to education. Societies have to transfer every kind of accumulation they produce to new generations in order to maintain their continuity. So the task of transferring the information produced to new individuals is a responsibility of the society. In this sense, education is a structure formed by the relations between the social institutions that transmit the new generation and the social relations of these social institutions. Basically this structure constitutes the education system of the societies (Çağlar, 2010). Societies usually have their own education systems, and the education system influences the development and change of the society. One of the most important elements that enable societies to reach their far and near targets is education systems (Demir, 2017).

The Turkish education system is a very large education system with approximately 17 million students and 700 thousand teachers. Therefore, it is inevitable to experience problems. Although many arrangements have been made to reduce the problems of our education system to the greatest extent, some problems of the education system still continue. Continuous efforts are being made to improve the system, eliminate deficiencies and correct mistakes.

General aims of Turkish Education System:

- Raising a good citizen,
- To train individuals who have completed development in every direction
- Individuals are the rightful profession in their own right.

For the realization of the aims of the Turkish education system, continuous works were carried out from the first years of the Republic to the present day, changes were made and new adjustments were made. It is inevitable to encounter problems in the education system. Because the world is constantly changing. Accordingly, the needs are different. The Turkish education system also faces problems. The Turkish education system is inadequate in solving some of the problems of contemporary developments in terms of organizational structure and management processes. Many studies have been carried out by the Ministry for the solution of the problems in the Turkish education system. The problems in the education system are included in the Ministry of National Education 2015-2019 Strategic Plan. This suggests that the Ministry of National Education is also aware of these problems.

Research Purpose

The purpose of this study is to evaluate the opinions of prospective teachers regarding the problems of Turkish Education System. This

Turkish Studies

study is important from the standpoint of prospective teachers in determining the priority problems of the Turkish Education System and producing solutions.

Methodology

Research Model

Qualitative research approach has been adopted in the study. The most appropriate qualitative research design for the study was thought to be the case study. Because phenomenology focuses on phenomena that we are aware of but do not have an in-depth and detailed understanding (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Research Group

The working group constitutes 68 prospective teachers who have attended Atatürk University Primary Mathematics Teaching Department and have taken the Turkish Education System and School Administration course. The study group was selected by using the sampling method of the purposeful sampling method. Because in the criterion sampling method, the units of observation can be formed by persons, objects or situations with certain qualities.

Data Collection and Analysis

The data were collected by the researchers' "Opinion Form for the Turkish Education System (TESYGF)". The data collection tool is a data collection tool having two open ended questions.

The obtained data were analyzed using content analysis technique. In the creation of the code and categories, the opinions of the prospective teachers were examined together by the authors and codes and categories were created. Percentage and frequency values of the reactions that prospective teachers gave to this topic were established. The response of any participant to any question has been formed in situations where it can be included in more than one category, often with a categorization. Subsequently, the opinions of the prospective teachers were reacted qualitatively with direct quotations.

Conclusions

According to the results obtained without working, the constantly changing education system has been the most problematic problem for the prospective teachers. Changes in the Turkish education system continue today. According to the prospective teachers, these changes made in the system are the biggest problem of the Turkish education system. According to the opinions given by the prospective teachers, the lack of infrastructure is the front plan. For this reason, the changed education system should be done without the deficiencies of the infrastructure. Therefore, according to some prospective teachers, it is stated that if the education system is to be changed, it must be piloted first, and therefore it should be determined whether the infrastructure is suitable or not. Parallel to the researcher who claimed that he did not have enough qualified teachers in the researches on this subject, similar opinions came from the prospective teachers in this study (Hirsh, 2001; Kösterelioğlu ve Bayar, 2014).

One of the other problems in our education system is that there are crowded classes. On average, more than 30 students continue to study in any high school classroom. This number is an issue of the educational system for prospective teachers. In the determination of the education system, the political preferences are another problem that seems to be the problem. Gedikoglu (2005) states that in our country, no education policy can be formed above the party and that the system has not been settled permanently due to changing policies of the government. In this study, similar statements were made by the prospective teachers. According to the opinions given by the prospective teachers, the problem areas in the education system are in parallel with the problem areas in the literature and in the Ministry of National Education 2015-2019 Strategic Plan. It is also important to propose a solution that the prospective teachers have given. According to the prospective teachers, the situation that needs to be corrected firstly has been the regulation of the training of the teachers. Steps will be taken to resolve this issue, which is also included in the 2015-2019 Strategic Plan.

An important result of this research is the sensitivity of the prospective teachers to the problems of the Turkish Education System. The findings of researchers on problems and the findings of studies on larger groups overlap.

Keywords: Education, Turkish Education System, Prospective Teachers

Giriş

Eğitim, bireyin doğumu ile başlayan ve tüm hayatı boyunca devam eden bir süreçtir. Eğitim sayesinde bireyler günlük hayatları içerisinde toplum içinde yaşama uyum sağlamaktadır. İnsanlar hayatları boyunca kendileri ve çevreleri ile iletişim halindedir (Özpınar ve Arslan, 2017). İletişim, davranış, alışveriş vb. gibi bütün günlük hayat faaliyetlerinin temelinde eğitim vardır. Eğitimin öncelikli amacı da budur. Bireyin yaşama uyum sağlaması ve toplum içinde kendine yer bulabilecek yetkinliklere sahip olması eğitimin temel amacıdır. Genel olarak eğitimin amacı ise toplumların kültürel, siyasal ve ekonomik durumlarına göre değişiklik göstermekte ve bununla birlikte bireylerin insan ilişkileri konusundaki becerilerini, kişisel yeteneklerini, ekonomik açıdan yeterliklerini geliştirmek ve topluma karşı olan vatandaşlık görevlerini eksiksiz bir şekilde yerine getirmeyi sağlamak gibi noktalarda toplanmaktadır (Oğuzkan, 1984). Eğitimin önemi geçmişe nazaran günümüzde çok daha önemli bir hal almıştır. Toplumların eğitimden beklentileri de bu bağlamda farklılaşma eğilimindedir (Köse ve Atalmış, 2017).

Eğitim, toplumların gelişmesinde ve sürekliliğinin sağlanmasında çok önemli bir yere sahiptir. Dünyadaki her bir ülkenin, topluluğun toplumsal olarak gelişmelerinin yanında ekonomik, akademik, politik ve küresel gelişimleri de eğitimle doğrudan ilgilidir. Toplumlar, sürekliliklerini sağlamak adına üretmiş oldukları her türlü birikimi yeni nesillere aktarmak zorundadır. Bu yüzden üretilen bilgilere yeni bireylere aktarma görevi toplumların bir sorumluluğu olmuştur. Bu aktarma işlevi aileden başlar ve ilerleyen zamanlarda yeni toplumsal kurumlar bu görevi üstlenir. İşte bu aktarma işlevini eğitim olarak tanımlayabiliriz. Bu anlamda eğitim, toplumun ürettiklerini yeni nesillere aktaran toplumsal kurumlar ile bu toplumsal kurumların bireylerle olan ilişkilerinin oluşturduğu bir yapılandırma. Temel olarak bu yapı toplumların eğitim sistemini oluşturmaktadır (Çağlar, 2010). Toplumların genellikle kendilerine özgü eğitim sistemleri bulunmaktadır ve eğitim

sistemi toplumun gelişmesine, değişmesine etki etmektedir. Toplumların uzak ve yakın hedeflerine ulaşabilmelerini sağlayan en önemli unsurlardan birisi eğitim sistemleridir (Demir, 2017).

Türk eğitim sistemi yaklaşık 17 milyon öğrencisi, 700 bin öğretmeni olan çok büyük bir eğitim sistemidir. Bu yüzden sorunların yaşanılması kaçınılmazdır. Eğitim sistemimizin sorunlarını en aza indirgeyebilmek için birçok düzenleme yapılsa da eğitim sisteminin bazı sorunları hala devam etmektedir. Sistemin geliştirilmesi, eksikliklerin giderilmesi, yanlışların düzeltilmesi için sürekli çalışmalar yapılmaktadır.

Türk Eğitim Sistemi'nin genel amaçları:

- İyi bir yurttaş yetiştirmek,
- Her yönüyle gelişimini tamamlamış bireyler yetiştirmek
- Bireyleri kendilerine en uygun biçimde meslek sahibi yapmaktır.

Bu genel amaçlara ulaştıracak niteliklerde belirlenmiştir. Bu nitelikler;

- Atatürkçü değerlere bağlı olmak,
- Türk Milletinin değerlerini içselleştirmiş olmak,
- Aile, vatan ve millet sevgisine sahip olmak
- İnsan hakları, demokrasi, laiklik ve sosyal adalet anlayışına sahip olmak
- Fiziksel ve psikolojik tüm yönlerden gelişmiş, sağlıklı bireyler olmak
- Özgür ve bilimsel düşünebilmek
- Dünyaya, insana ve insan haklarına değer vermek
- Toplumsal sorumluluk bilimine sahip olmak
- İlgi ve yeteneklerini geliştirmek
- Yaşamda gerekli olan bilgi, beceri ve davranışları kazanmış olmak
- Birlikte iş görme alışkanlığı kazanmaktır.

Bu niteliklerden ulaşılmak istenen sonuçlar ise;

- Toplumun refah ve mutluluğu
- İktisadi, sosyal ve kültürel kalkınma
- Çağdaş medeniyet seviyesine ulaşmaktır (Akın, 2016).

Türk eğitim sisteminin amaçlarının gerçekleştirilmesi için Cumhuriyet'in ilk yıllarından günümüze kadar sürekli çalışmalar yapılmış, değişikliklere gidilmiş, yeni düzeltmeler yapılmıştır. Eğitim sisteminde sorunlarla karşılaşmak kaçınılmazdır. Çünkü dünya sürekli değişmektedir. Buna bağlı olarak ihtiyaçlar farklılaşmaktadır. Türk eğitim sistemi de sorunlarla karşılaşmaktadır. Türk eğitim sistemi, öncelikle örgüt yapısı ve yönetim süreçleri yönünden çağdaş gelişmelerin ortaya çıkardığı bazı sorunları çözmede yetersiz kalmaktadır. MEB merkez örgütü gereğinden fazla büyümüş ve bunun sonucu olarak toplumun eğitim gereksinimlerini karşılamada daha pasif kalan bir örgüt görünümü vermeye başlamıştır. Sistemin tüm gereksinimlerinin tek bir merkezden kontrol

edilmesinin sonucu olarak merkez örgütü içinde çok sayıda birim eklenmiştir. Bu süreçte farklı birimlerin görevleri arasında binişmeler yaşanmıştır. MEB merkez örgütü bir sorun çözme birimi olmaktan çıkmış ve kendisi bir sorun olmaya başlamıştır. Türk eğitim sisteminin genel olarak başlıca sorun alanları şöyle sıralanabilir (Akçay, 2006; Gedikoğlu, 2005; Şişman, 2015):

- Örgütlenme ve yönetimle ilgili sorunlar,
- Eğitimde demokratikleşmeye ilişkin sorunlar
- İnsan kaynaklarının niceliği ve niteliği ile ilgili sorunlar,
- Finansal kaynaklarla ilgili sorunlar,
- Fiziksel altyapı ile ilgili sorunlar,
- Teknoloji ve donanımla ilgili sorunlar
- Eğitim programları ile ilgili sorunlar,
- Fırsat ve imkan eşitliği ile ilgili sorunlar,
- Eğitimde sosyal adaletle ilgili sorunlar,
- Okul kademeleri ve okul türleri ile ilgili sorunlar,
- Kademeler arası geçişler ve sınavlarla ilgili sorunlar,
- Eğitimde nicelik ve kaliteyle ilgili sorunlar,
- AB'ye uyum sürecinde ortaya çıkan sorunlar,

Bu sorun alanları kapsamında yer alan bazı temel sorunlar ise (Şişman, 2015):

- ❖ İlköğretimde hedeflenen %100 okullaşma sağlanamamıştır.
- ❖ Mesleki ve teknik eğitimle ilgili sorunlar çözülememiştir.
- ❖ Okullar arası yatay ve dikey geçişler yeterince sağlanamamıştır.
- ❖ Eğitim sisteminde yeterli bir burs sistemi kurulamamıştır.
- ❖ Eğitimle istihdam arasında denge oluşturulamamıştır.
- ❖ Öğretmen başına düşen öğrenci sayısı artmıştır.
- ❖ Bölgeler arası eğitimsel eşitsizlikler devam etmektedir.
- ❖ Eğitimde sosyal adalet, fırsat ve imkan eşitliği sağlanamamıştır.
- ❖ İnsan kaynaklarının niteliksel sorunları devam etmektedir.
- ❖ Öğretim üyesi ve öğretmen ihtiyacı giderilememiştir.
- ❖ Eğitimde alt yapı ve donanım eksiklikleri devam etmektedir.
- ❖ Eğitimde rehberlik ve yönlendirme sistemi kurulamamıştır.
- ❖ Üniversite önündeki yığılmalar ortadan kaldırılamamıştır.

- ❖ Eğitime ayrılan kaynaklar artırılmamıştır.
- ❖ Öğretim üyesi ve öğretmenlerin belli merkezlerde yığılması önlenememiştir.

Türk eğitim sistemindeki sorunların çözümü için Bakanlık tarafından birçok çalışma yürütülmüştür. Eğitim sisteminde yer alan sorunlar Milli Eğitim Bakanlığı 2015-2019 Stratejik Planı'nda yer almıştır. Bu durum ise Milli Eğitim Bakanlığı'nın da bu sorunların farkında olduğunu göstermektedir. Bu planda, eğitim ve öğretim sisteminin sorun ve gelişim alanları bölümünde mevcut sorunlar maddeler halinde sıralanmıştır. Ayrıca bakanlık merkez ve taşra teşkilatı çalışanları ile yapılan çalıştaylar ve iç ve dış paydaş analizleri, bakanlık birimleriyle yapılan görüşmeler, Stratejik Plan Üst Kurulu toplantıları ve Bakanlığın mevcut durumunun analiz edilmesiyle güçlü ve zayıf taraflar ile fırsat ve tehditler belirlenmiştir. Buna göre Bakanlığın zayıf yanları şu şekilde sıralanabilir: Bakanlığın bazı birimleri arasındaki, yetki ve sorumluluk çakışması, kariyer ve liyakate dayalı atama ve görevde yükselme sisteminin yeterliliği, bakanlık ile öğretmen yetiştiren kurumlar arasındaki iş birliği, üstün yetenekli bireylerin eğitim ve öğretimine ilişkin politikaların yeterliliği, okul ve kurumlarda güvenlik, sağlık ve hijyen koşullarının yeterlilik düzeyi, sosyal, kültürel, sportif ve bilimsel faaliyetlerin yeterlilik düzeyi, haftalık ders saatlerinin öğrencilerin gelişim düzeylerine uygunluğu, kişisel, eğitsel ve mesleki rehberlik hizmetlerinin yeterliliği, yabancı dil eğitiminin yeterlilik düzeyi, ücretli öğretmen uygulaması, ortaöğretimde okul türü kontenjanlarının öğrenci talepleri ile uyumu ve eğitim ve öğretime erişimde bölgesel farklılıklar (MEB, 2015). Stratejik planda yer alan bazı sorunlar ise şu şekildedir. Örgün ve yaygın eğitimi destekleme ve yetiştirme kursları, Öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitimler ve öğretmen yeterlilikleri, Bilimsel, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetler, Eğitimde ve öğretim süreçlerinde bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı, Okul ve kurumların sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif faaliyet alanlarının yetersizliği, Bazı okul türlerine yönelik olumsuz algı, Okul güvenliği, sağlığı ve hijyen, Zararlı alışkanlıklar ve şiddet eğilimi, Açık öğretim sisteminin niteliği, Eğitsel, mesleki ve kişisel rehberlik hizmetleri. Bakanlığın belirlemiş olduğu bu zayıf yönler ve sorunlar hemen hemen yapılan bütün araştırmalardaki sorun alanlarıyla paralellik gösterdiği görülmektedir.

Değişen eğitim paradigmaları ile birlikte geleceğin öğretmeni olan öğretmen adaylarının eğitim sistemine ilişkin görüşleri oldukça önemlidir. Çünkü bu görüşler, öğretmen adaylarının eğitim sistemini tanıma düzeylerini, sorunlara duyarlılıklarını, sisteme hazır olup olmadıklarını ve bu sorunlarla ilgili ne düşündüklerine ilişkin algılarını belirlemektedir. İlgili literatür incelendiğinde, öğretmen adaylarının Türk eğitim sistemine yönelik genel görüşlerinin ve çözüm önerilerinin incelendiği bazı çalışmalara rastlanılmıştır (Ada, 2000; Öztürk, 2013; Kartal, 2013; Taşdemir, 2015; Yeşil ve Şahan, 2015; Kutlu Abu, Bacanak ve Gökdere, 2016). Örneğin; Taşdemir (2015) bir çalışmada; öğretmen adaylarının eğitim sistemi ile ilgili algıladıkları sorunları; öğretmen niteliksizliği, sınav odaklı eğitim, ezbere dayalı eğitim gibi kategoriler altında incelemiştir. Yeşil ve Şahan (2015) bir çalışmada, öğretmen adaylarının eğitim sistemi ile ilgili en önemli gördükleri sorunun eğitim anlayışı ve eğitim programı ile ilgili sorunlar olduğunu ortaya koymuştur. Kutlu Abu, Bacanak ve Gökdere (2016) ise benzer sorunların olduğuna dair sonuçlar belirtmişlerdir.

Yapılan bu çalışmanın amacı ise öğretmen adaylarının Türk Eğitim Sistemi sorunlarına ilişkin görüşlerini değerlendirmektir. Bu çalışma öğretmen adaylarının bakış açısından Türk Eğitim Sisteminin öncelikli sorunlarını belirlemek ve çözüm yollarını üretmek açısından önemlidir.

Araştırmanın problemini “Öğretmen adayları Türk eğitim sistemi sorunlarının hakkındaki görüşleri nasıldır?” sorusu oluşturmuştur. Araştırmanın alt problemleri ise şu şekildedir;

- 1) Öğretmen adaylarına göre Türk Eğitim Sisteminin en önemli sorunu nedir?
- 2) Öğretmen adaylarına göre Türk Eğitim Sisteminin sorunları nasıl çözülebilir?

Turkish Studies

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırma, öğretmen adaylarının Türk Eğitim Sistemi sorunlarına ilişkin görüşlerini amacıyla yapılmış nitel bir çalışmadır. Nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim deseninden yararlanılmıştır. Türk eğitim sisteminin sorunlarına ilişkin görüşlerin derinlemesine araştırılması için olgu bilim deseni kullanılmıştır. Çünkü fenomenoloji farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Çalışma Grubu

Çalışma grubu seçiminde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çünkü ölçüt örnekleme yönteminde gözlem birimleri belli niteliklere sahip kişiler, nesnelere ya da durumlardan oluşturulabilir. Bu çalışma Atatürk Üniversitesi İlköğretim Matematik Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören ve Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi dersini almış olan 68 öğretmen adayı ile yürütülmüştür. Öğretmen adayları dört yıllık olan ilköğretim matematik öğretmenliği bölümünün dördüncü sınıfındadırlar.

Veri Toplama Araçları

Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan “Türk Eğitim Sistemine Yönelik Görüş Formu (TESYGF)” ile toplanmıştır. Veri toplama aracı, içerisinde iki adet açık uçlu soru bulunan veri toplama aracıdır. Veri toplama aracında, öğretmen adaylarının Türk Eğitim Sistemi hakkında düşündükleri en önemli problemi ve bu sorunların çözüm yöntemlerini ortaya çıkarmak amacıyla iki soru yer almaktadır. Hazırlanan formun amaca ne derece hizmet ettiği, anlaşılabilirliği ve uygulanabilirliğini kontrol etmek amacıyla alanında uzman iki akademisyenin görüşlerine başvurulmuştur. Alınan görüşler ve öneriler doğrultusunda veri toplama aracı son halini almış ve katılımcılara uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Matematik öğretmen adaylarının Türk eğitim sistemi ile ilgili olarak sıraladıkları sorunların ve bu sorunların çözümüne yönelik çözüm önerilerinin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Betimsel bir yaklaşımla fark edilemeyen kavram ve temalar bu analiz sonucu keşfedilebilir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). İçerik analizi, elde edilen ham verilerin anlamlandırılarak belirli bir çerçeve oluşturulması ve beliren durum netlik kazandıktan sonra düzenlenerek kod ve kategorilerin ortaya çıkararak somutlaşmasını sağlamaktadır (Patton, 2002). Kod ve kategorilerin oluşturulmasında öğretmen adaylarının görüşleri yazarlar tarafından birlikte incelenerek karşılaşılabilecek kod ve kategoriler oluşturulmuştur. Daha sonra ayrı ayrı incelenerek kod ve kategoriler oluşturulmuştur. Analizlerin sonucunda yazarlar bir araya gelerek kod ve kategoriler karşılaştırılmış ve üzerinde farklı görüşlerin olduğu kod ve kategorilere son şekli verilmiştir. Öğretmen adaylarının bu konuda verdikleri tepkilerin yüzde ve frekans değerleri oluşturulmuştur. Bir katılımcının herhangi bir soruya verdiği yanıt çoğunlukla bir kategoriye alınmakla birlikte birden fazla kategoriye de dâhil edilebilecek durumlar da oluşmuştur. Sonrasında öğretmen adaylarının en fazla tepki gösterdikleri görüşleri nitel olarak doğrudan alıntılarla desteklenerek sunulmuştur.

Bulgular Ve Yorum

Bulgular ve yorum bölümünde; elde edilen veriler analiz edilerek öğretmen adaylarının vermiş oldukları görüşlerden oluşturulan kategoriler ve bu kategorilerin oluşturulmasını sağlayan örnek ifadeler ile birlikte tablolandırılarak sunulmuştur.

Öğretmen adaylarının Türk Eğitim Sisteminin sorunlarına yönelik elde edilen bulgular kategorileştirilerek Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1: Öğretmen adaylarının Türk Eğitim Sisteminin sorunlarına yönelik görüşleri

Kategoriler	f	%
1. Sürekli değişen eğitim sistemi	22	21
2. Ezberci eğitim	15	14
3. Altyapı eksikliği	8	8
4. Öğretmenlerin yetiştirilmesi ve eğitimi sorunu	8	8
5. Eğitim stratejisi	7	7
6. Siyasetin etkisi	7	7
7. Uygulama yapılmaması	6	6
8. Sınav sistemi	5	5
9. Ders içeriği ve müfredat	5	5
10. Niceliğin çok niteliğin az olması	5	5
11. Kalabalık sınıflar	4	4
12. Eğitim planlayıcıların nitelik bakımından eksikliği	3	3
13. Mesleki yönlendirme sorunu	2	2
14. Yaşama yönelik olmayan bilgiler	2	2
15. Ailelerin bilinçsizliği	2	2
16. Karma eğitim	1	1
Toplam	102	100

Öğretmen adaylarının verdiği cevaplar incelendiğinde Tablo 1. de görüldüğü gibi en büyük sorun olarak “Sürekli değişen eğitim sistemi” şeklinde görüş belirtmişlerdir. Bu sorunu sırasıyla; “Ezberci eğitim”, “Altyapı eksikliği”, “Öğretmenlerin yetiştirilmesi ve eğitimi sorunu”, “Eğitim stratejisi”, “Siyasetin etkisi”, “Uygulama yapılmaması”, “Sınav sistemi”, “Ders içeriği ve müfredat”, “Niceliğin çok niteliğin az olması”, “Kalabalık sınıflar”, “Eğitim planlayıcılarının nitelik bakımından eksikliği”, “Mesleki yönlendirme sorunu”, “Yaşama yönelik olmayan bilgiler”, “Ailelerin bilinçsizliği” ve “Karma eğitim” takip etmektedir.

Aşağıda sırasıyla en çok tekrarlanan ilk dört kategori olan “Sürekli değişen eğitim sistemi”, “Ezberci eğitim”, “Altyapı eksikliği” ve “Öğretmenlerin yetiştirilmesi ve eğitimi sorunu” kategorileri için örnek ifadeler sunulmuştur.

- Sistemin sürekli değişmesi eğitimin kalitesini git gide düşürüyor

Ezbere dayalı oluşu. Ezber bilgi çok çabuk unutulur.
Kalıcı bilgi olmaz.

Ekonomik sorunlar (Adayları eksikliği)

Öğretmen yetiştirme konusunda eksiklikler var. Bilgiler teorikte kalıyor.
Öğretmen adaylarının daha fazla tecrübe kazanması gerekiyor.
Yaşlı öğretmenler verimli alamıyor. Belli bir yaşa kadar öğretmenlik yapılmı.
Mesela 65 yaşa kadar.

Öğretmen adaylarının Türk Eğitim Sisteminin sorunlarına yönelik çözüm önerilerinden elde edilen bulgular kategorileştirilerek Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2: Öğretmen adaylarının Türk Eğitim Sisteminin sorunlarının çözümüne yönelik görüşleri

Kategoriler	f	%
1. Öğretmenlerin yetiştirilmesinde düzenlemeler yapılmalı	18	14
2. Uygulamaya yönelik eğitim yapılmalı, ezbercilikten kaçınılmalı	13	10
3. Eğitim sistemi sürekli değişmemeli	13	10
4. Liyakat sağlanmalı	9	7
5. Maddi iyileştirmeler yapılmalı	8	6
6. Öğretmene önem verilmeli	8	6
7. Sistemin iyileştirilmesinde işbirliği yapılmalı	7	5
8. Aileler bilinçlendirilmeli	7	5
9. Eğitim politikaları değiştirilmeli	6	5
10. Sınav sistemi iyileştirilmeli	5	4
11. Sistem tamamen yenilenmeli	5	4
12. Değişikliklerden önce pilot uygulama yapılmalı	4	3
13. Öğretmen seçiminde dikkatli davranılmalı	4	3
14. Müfredat iyileştirilmeli	3	2
15. Mesleki yönlendirmeye önem verilmeli	3	2
16. Çalışma yaşı azaltılmalı	3	2
17. Daha çok öğretim yöntem ve teknikleri kullanılmalı	2	1.5
18. Ahlak eğitimine önem verilmeli	2	1.5
19. Fırsat eşitliği sağlanmalı	2	1.5

Turkish Studies

20. Eğitim siyasetin parçası olmamalı	2	1.5
21. Sınıf mevcutları azaltılmalı	2	1.5
22. Eğitimcilere mesleki seminerler verilmeli	2	1.5
23. Eğitim sistemimizin sorunları çözülemez	2	1.5
24. Karma eğitim kaldırılmalı	1	1
Toplam	131	100

Öğretmen adaylarının verdiği cevaplar incelendiğinde Öğretmen adaylarının Türk Eğitim Sisteminin sorunlarının çözümüne yönelik görüşleri Tablo 2’de görüldüğü gibi kategorileştirilmiştir. Verilen cevapların frekansları birbirine yakın olup en fazla verilen çözüm önerisi “Öğretmenlerin yetiştirilmesinde düzenlemeler yapılmalı” olmuştur. Bu çözüm önerisini sırasıyla; “Uygulamaya yönelik eğitim yapılmalı, ezbercilikten kaçınılmalı”, “Eğitim sistemi sürekli değişmemeli”, “Liyakat sağlanmalı”, “Maddi iyileştirmeler yapılmalı”, “Öğretmene önem verilmeli”, “Sistemin iyileştirilmesinde işbirliği yapılmalı”, “Aileler bilinçlendirilmeli”, “Eğitim politikaları değiştirilmeli”, “Sınav sistemi iyileştirilmeli”, “Sistem tamamen yenilenmeli”, “Değişikliklerden önce pilot uygulama yapılmalı”, “Öğretmen seçiminde dikkatli davranılmalı”, “Müfredat iyileştirilmeli”, “Mesleki yönlendirmeye önem verilmeli”, “Çalışma yaşı azaltılmalı”, “Daha çok öğretim yöntem ve teknikleri kullanılmalı”, “Ahlak eğitimine önem verilmeli”, “Fırsat eşitliği sağlanmalı”, “Eğitim siyasetin parçası olmamalı”, “Sınıf mevcutları azaltılmalı”, “Eğitimcilere mesleki seminerler verilmeli”, “Eğitim sistemimizin sorunları çözülemez” ve “Karma eğitim kaldırılmalı” takip etmektedir. Aşağıda sırasıyla en çok tekrarlanan ilk dört kategori olan “Öğretmenlerin yetiştirilmesinde düzenlemeler yapılmalı”, “Uygulamaya yönelik eğitim yapılmalı, ezbercilikten kaçınılmalı”, “Eğitim sistemi sürekli değişmemeli” ve “Liyakat sağlanmalı” kategorileri için örnek ifadeler sunulmuştur.

Eğitim sistemimizin sorunlarını çözebilerek için;
öncelikle nitelikli öğretmen yetiştirmeyle yönelik eğitim fakültelerinde iyileştirme yenilikler yapmak gerekir.
Ayrıca sürekli değişen eğitim politikaları yerine istikrarlı, ne yapılacak isteniyorsa en önemli faktörleri araştırılarak işç başlanarak gerekir.

Gibi olarak gibi görünmüyor. Sürekli sistem değiştirmekten vazgeçerseniz sorunlar azalır.

Turkish Studies

Öğrenciye neden böyle olduğunu, nereden geldiğini açıkça ifade etmeli. Öğrenci üzerinde öğretmenin büyük bir rolü olduğu için öğretmenin sağlıklı yetisttirilmesi gerekir. Kurallara göre değil de daha çok eğitimi bilincini verecek şekilde öğretmenleri yetistirmek gerekir. Öğretmenler üzerinde daha özveriyle bir çalışırta olabilir.

Özellikle denetleyerek kurumun yarı MEB'in başındaki insanların eğitimci bir geçmişi olmalı. Eğitimden anlamayan insanların bu işi yapmaması lazım. Öğretmenliğin kutsal bir meslek olduğu halka anlatılmalı ve statüsü artırılmalı.

Tartışma Ve Sonuç

Bu çalışmada matematik öğretmeni adaylarının ülkemiz eğitim sisteminin sorunlarına ve bu sorunların çözüm önerilerine yönelik görüşleri belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının Türk eğitim sisteminin sorunlarına yönelik görüşleri incelendiğinde en büyük sorun olarak "Sürekli değişen eğitim sistemi" şeklinde görüş belirtmişlerdir. Bu sorunu sırasıyla; "Ezberci eğitim", "Altyapı eksikliği", "Öğretmenlerin yetisttirilmesi ve eğitimi sorunu", "Eğitim stratejisi", "Siyasetin etkisi", "Uygulama yapılmaması", "Sınav sistemi", "Ders içeriği ve müfredat", "Niceliğin çok niteliğin az olması", "Kalabalık sınıflar", "Eğitim planlayıcılarının nitelik bakımından eksikliği", "Mesleki yönlendirme sorunu", "Yaşama yönelik olmayan bilgiler", "Ailelerin bilinçsizliği" ve "Karma eğitim" takip etmektedir. Benzer bulgular ve değerlendirmeler bazı araştırmacılar tarafından da ifade edilmiştir. Çalışmadan elde edilen bulgulara göre sürekli değişen eğitim sistemi öğretmen adaylarının da en çok üzerinde durduğu sorun olmuştur. Bilindiği üzere 2017 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından müfredat değişikliği yapılmıştır. En son 2017 yılının 3. Çeyreğinde TEOG sınavı kaldırılmış ve yerine gelecek alternatifler üzerinde çalışılmaktadır. Türk eğitim sisteminde yapılan değişiklikler günümüzde devam etmektedir. Öğretmen adaylarına göre sistemde yapılan bu değişiklikler Türk eğitim sisteminin en büyük sorunudur. Öğretmen adaylarının vermiş olduğu görüşlere göre altyapı eksikliği ön plandadır. Bunun sebebi olarak da değiştirilen eğitim sisteminin altyapı eksiklikleri giderilmeden yapılmasıdır. Bu yüzden bazı öğretmen adaylarına göre eğer eğitim sisteminde değişiklik yapılacaksa önce pilot uygulama yapılmasının gerektiği ve böylece altyapının uygun olup olmadığının belirlenmesi gerektiğini belirtmektedirler. Bu konu hakkında yapılan araştırmalarda da sıklıkla görülen sorunlardan olan yeterli kalitede öğretmene sahip olunmadığını iddia eden araştırmacılara paralel olarak bu çalışmada da öğretmen adaylarından benzer görüşler gelmiştir (Hirsh, 2001; Kösterelioğlu ve Bayar, 2014). Bu araştırmacılara göre birçok öğretmen üniversite, hizmet öncesi ve hizmet içi dönemde alması gereken eğitimi yeterli düzeyde almamışlar ve öğretmenlik mesleğini yürütebilecek kadar hazır olmadan öğretmenlik mesleğine başlamışlar ve devam ettirmişlerdir (Palardy & Rumberger; 2008; Porter & Brophy, 1988).

Eğitim sistemimizdeki diğer sorunlardan bir diğeri kalabalık sınıfların olmasıdır (Yaman, 2006). Herhangi bir lisede sınıflarda ortalama 30' un üzerinde öğrenci öğrenimine devam etmektedir. Bu sayı öğretmen adaylarına göre eğitim sisteminin bir sorunudur.

Turkish Studies

Eğitim sistemimizin sorunlarından bir diğeri de öğrencilerin mesleki yönlendirme sorunudur. Milli Eğitim temel ilkelerinde yer alan mesleki yöneltme durumunu okulların göz önüne alıp öğrencilerin yetenek, ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda yönlendirilmeleri/yöneltilmeleri için gerekli ön program çalışmaları ivedilikle başlatılmalı; bu anlamda okul rehberlik servislerine işlevlerini daha etkili yerine getirebilmeleri konusunda özellikle gerekli zaman ve fırsat verilmeli. Öğrencilerin kendilerini tanımalarına yardımcı olacak ortamlar oluşturulmalı ve rehberlik servisleri tarafından yapılan çalışmalara ilişkin öğrenciler dönüt alabilmelidir. Öğrencinin mezun olduğu ortaöğretim programına paralel bir yükseköğretim programına yönelmesinde özendirici yöntemler geliştirilmeli ve uygulanması önerilmektedir (Ankara Üniversitesi, 2004).

Eğitim sisteminin belirlenmesinde siyasi tercihlerin ön plana çıkması sorun olarak görünen bir diğer sorundur. Gedikoğlu (2005) ülkemizde hiçbir zaman partiler üstü bir eğitim politikası oluşturulmadığını ve hükümetten hükümete değişen politikalar yüzünden sistemin bir türlü oturmamış ve politikalarda süreklilik sağlanamamış olduğunu belirtmektedir. Yapılan bu çalışmada da öğretmen adaylarından benzer ifadeler gelmiştir. Bu açıdan paralellik göstermektedir.

Öğretmen adaylarının vermiş olduğu görüşlere göre eğitim sistemindeki sorun alanları literatürde ve MEB 2015-2019 Stratejik Planı'nda yer alan sorun alanları ile paraleldir. Öğretmen adaylarının vermiş olduğu çözüm önerileri de önemlidir. Öğretmen adaylarına göre öncelikle düzeltilmesi gereken durum öğretmenlerin yetiştirilmesinde düzenlemelerin yapılması olmuştur. MEB 2015-2019 Stratejik Planı'nda da yer alan bu sorunun çözümüne yönelik adımlar atılacaktır.

Öğretmen adaylarının çözüm önerilerinden; uygulamaya yönelik eğitim yapılmalı, ezbercilikten kaçınılmalı ve Eğitim sistemi sürekli değişmemeli önerileri de çok önem arz etmektedir. Literatürde yapılan araştırmalarda bu çözüm önerisi dile getirilmekte ve ivedilikle gerçekleştirilmesi gerektiği belirtilmektedir (Kartal, 2013; Taşdemir, 2015; Yeşil ve Şahan, 2015). MEB 2015-2019 Stratejik Planı'nda yer alan bakanlığa ait zayıf nokta olarak belirtilen kariyer ve liyakate dayalı atama ve görevde yükselme sisteminin yeterliliği konusu da öğretmen adaylarının vermiş olduğu görüşlerde yer almaktadır. Bu soruna çözüm olarak öğretmen adayları liyakat sağlanmalı olarak öneri belirtmişlerdir.

Bu araştırmanın önemli bir sonucu da araştırmaya katılan öğretmen adaylarının Türk Eğitim Sisteminin sorunlarına ilişkin duyarlılığıdır. Araştırmacıların sorunlara ilişkin görüşleri ile daha büyük gruplar üzerinde gerçekleştirilen çalışma bulguları örtüşmektedir. Dolayısıyla bu durum geleceğin öğretmen adaylarının Türk eğitim sisteminin sorunlarına ilişkin duyarlılıkların yüksek olduğu anlamına gelmektedir.

Öneriler

Araştırmada elde edilen sonuçlara dayalı olarak yapılan öneriler aşağıda ifade edilmiştir:

- Türk eğitim sisteminin sorunlarına ilişkin yüksek duyarlılığa sahip öğretmen adaylarının görüş ve önerileri ilgili kurumlar tarafından değerlendirilmelidir.

- Öğretmen adayları, eğitim sisteminde yapılan müfredat vb. değişiklikler hakkında bilgilendirilmelidir.

- Öğretmen adaylarının Türk eğitim sistemi hakkında sahip oldukları olumsuz algı ve güvensizlik hizmet öncesi dönemde giderilmelidir. Bunun için gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

- Bu çalışma farklı branşlarda da tekrarlanarak daha derinlemesine ve geniş çaplı araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Ada, Ş. (2000). İlköğretim kurumlarında okul yöneticilerinin geliştirilmesi. *Pamukkale üniversitesi eğitim fakültesi dergisi*, sayı:7, 132-137.
- Akçay, R. C. (2006). *Türk Eğitim Sistemi*. Ankara: Anı Yayıncılık
- Akın, U. (2016). Türk eğitim sisteminin amaçları ve temel ilkeleri. Akın U. (Edt.) *Türk eğitim sistemi ve okul yönetimi içinde* (s. 2-27). Ankara: Pegem Akademi.
- Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları. (2004). *Eğitim bilimleri bakış açısıyla eğitimin güncel sorunları ve çözüm önerileri*. Yayın no: 149.
- Brooks, J.G. & Brooks, M.G. (1993). *In Search of Understanding: the Case for Constructivist Classrooms*. Alexandria, VA: American Society for Curriculum Development.
- Can, N. & Çelikten, M (2000) Eğitim yöneticilerini hizmet içinde yetiştirme programının ve yönetimin değerlendirilmesi. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, sayı:20, 257-271.
- Çağlar, Ç. (2010). Türk eğitim sisteminin amaçları yapısı ve sorunları. Silman F. & Ada, Ş. (Edt.) *Türk eğitim sistemi ve okul yönetimi içinde* (s. 23-85). İstanbul: Lisans.
- Demir, E. (2017). Ortaokul 6, 7 ve 8. Sınıf türkçe dersi öğretmen kılavuz kitaplarının disiplinler arası yaklaşım açısından incelenmesi. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 12/25, p. 237-252 DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12192> ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY.
- Gedikoğlu, T. (2005). Avrupa Birliği Sürecinde Türk Eğitim Sistemi: Sorunlar ve Çözüm Önerileri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 1, Sayı 1*, 66-80.
- Gür, B. S. & Çelik, Z. (2009). *Türkiye 'de millî eğitim sistemi: yapısal sorunlar ve öneriler*. Ankara: SETA.
- Hirsh, S. (2001). We're growing and changing. *Journal of Staff Development*, 22(3), 255-258.
- Kartal, S. (2013). Öğretmen adaylarının görüşlerine göre eğitim sistemimizde değiştirilmesi gereken noktalar, *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Özel Sayı*, 248-262.
- Köse, A. ve Atalmış, E. H. (2017). Aday öğretmen yetiştirme sürecinde alınan eğitimlerin öğretmenlik uygulamalarına katkısı: sorunlar ve çözüm önerileri. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 12/25, p. 491-512, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12185> ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY.
- Kösterelioğlu, İ. ve Bayar, A. (2014). Türk eğitim sisteminin sorunlarına ilişkin güncel bir değerlendirme, *The Journal of Academic Social Science Studies* 25(1), p. 177-187.
- Kutlu Abu, N., Bacanak, A. & Gökdere, M. (2016). Öğretmen adaylarının Türk eğitim sisteminin sorunlarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 287-307.
- Millî Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2008). Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri. 1-38. 20.02.2017 tarihinde <http://otmg.meb.gov.tr/YetGenel.html>. adresinden alınmıştır.
- Millî Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2015). Millî Eğitim Bakanlığı 2015–2019 Stratejik Planı. 20.08.2017 tarihinde https://sgb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2015_09/10052958_10.09.2015sp17.15imzasz.pdf adresinden alınmıştır.

- Oğuzkan, F. (1984). Öğretmen eğitimi. Eğitim Bilimleri Sempozyumu. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, ss. 55-63.
- Özpınar, İ. ve Arslan, S. (2017). Ortaokul matematik öğretmenlerinin matematiksel iletişim becerisine yönelik görüşlerinin incelenmesi. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 12/17, p. 337-356, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.11930> ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY.
- Özyılmaz, Ö. (2013). Türk milli eğitim sisteminin Sorunları ve çözüm arayışları. Ankara: Pegem Akademi.
- Palardy, G. J. & Rumberger, R. W. (2008). Teacher effectiveness in first grade: The importance of background qualifications, attitudes, instructional practices for student learning. *Educational Evaluation and Policy Analysis*, 30(2), 111-140.
- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative Research & Evaluation Methods*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Porter, A. C. & Brophy, J. (1988). Synthesis of Research on Good Teaching: Insights from the work of the Institute for Research on Teaching. *Educational Leadership*, 74-85
- Şişman, M. (2015). *Türk eğitim sistemi ve okul yönetimi*. Ankara: Pegem Akademi
- Taşdemir, M. (2015). Öğretmen adaylarının Türk milli eğitim sistemi üzerine algıladıkları sorunlar, *Turkish Studies*, 10(7), 881-898.
- Yaman, E. (2006) Eğitim sorunlarından bir boyut: büyük sınıflar ve sınıf yönetimi, *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(4), 261– 274.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (8. Baskı) Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yeşil, R., Şahan, E. (2013). Öğretmen adaylarının Türk eğitim sisteminin en önemli sorun, neden ve çözüm yollarına ilişkin algıları, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(3), 123-143.